

Uchodźcy z Ukrainy: wytyczne wspierające państwa członkowskie w stosowaniu dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony

Bruksela, 18 marca 2022 r.

Od początku rosyjskiej inwazji wojskowej na Ukrainę 24 lutego ponad 3 mln osób uciekło z tego kraju, z czego – jak szacuje ONZ – ponad połowa to dzieci. Aby zareagować na tę bezprecedensową sytuację i pomóc ludziom uciekającym z Ukrainy, UE postanowiła w rekordowym czasie uruchomić [dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony](#). Dyrektywa weszła w życie w trybie natychmiastowym 4 marca i już zapewnia milionom ludzi ochronę i jasny status prawny.

Komisja przedstawia dziś [wytyczne operacyjne](#) wspierające państwa członkowskie w stosowaniu dyrektywy. Kompleksowe wytyczne pomogą osobom przybywającym korzystać ze spójnych i skutecznych praw oraz ułatwią państwom członkowskim wywiązywanie się ze swoich nowych obowiązków.

Wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia Margaritis **Schinas** oświadczył: *Bezprecedensowa decyzja o przyznaniu natychmiastowej ochrony wszystkim osobom, dla których Ukraina jest domem, jest wprowadzana w życie. Chcąc jak najbardziej usprawnić ten proces, Komisja wspiera państwa członkowskie za pomocą wytycznych operacyjnych. Aby zapewnić możliwość swobodnego przemieszczania się po Unii, wyjaśniamy na przykład, że osoby przekraczające granicę powinny mieć możliwość otrzymania 15-dniowej wizy oraz że przewoźnicy w żadnym wypadku nie powinni być karani grzywną za ich przewóz. Jednym z największych problemów jest obecnie liczba przybywających do UE dzieci bez opieki, które trzeba zarejestrować i które potrzebują specjalnego wsparcia.*

Komisarz do spraw wewnętrznych Ylva **Johansson** powiedziała: *W ciągu kilkunastu dni granicę z UE przekroczyło 3 mln osób. Okazywana im solidarność jest ogromna, a reakcja władz – godna podziwu. Trzeba jednak włożyć dużo wysiłku w to, aby uchronić systemy krajowe przed przeciążeniem i zapewnić ludziom należyta ochronę. Na podstawie pytań otrzymanych od państw członkowskich przygotowaliśmy wytyczne operacyjne, które będziemy regularnie aktualizować. Komisja będzie wspierać państwa członkowskie na każdym etapie – od przybycia tych osób do ich integracji.*

Wytyczne dla państw członkowskich

Wytyczne mają być żyjącym dokumentem, który będzie odzwierciedlał sytuację w terenie i należycie uwzględniał zmieniające się potrzeby państw członkowskich. Jego najważniejsze elementy to:

- **Wyjaśnienie, kto jest uprawniony do tymczasowej ochrony**, na przykład osoby, które korzystały z ochrony międzynarodowej lub równoważnej ochrony krajowej w Ukrainie przed 24 lutego i które zostały wysiedlone z Ukrainy 24 lutego lub później, oraz członkowie ich rodzin.
- Definicja „**odpowiedniej ochrony**” w prawie krajowym, ewentualnej alternatywy tymczasowej ochrony, którą mogą zaoferować państwa członkowskie i która nie musi być wszędzie taka sama, ale musi być zgodna z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i z duchem dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony. Wszystkim należy zapewnić poszanowanie godności ludzkiej, a tym samym godny poziom życia.
- Określenie rodzaju **dowodów** niezbędnych do skorzystania z tymczasowej ochrony lub odpowiedniej ochrony na mocy prawa krajowego.
- Zachęcenie państw członkowskich do rozważenia **rozszerzenia tymczasowej ochrony** na osoby, które, ściśle rzecz biorąc, nie są objęte zakresem stosowania decyzji, ale potrzebują ochrony, jak np. osoby, które uciekły z Ukrainy krótko przed 24 lutego 2022 r.
- **Dzieci**: wytyczne zawierają specjalny rozdział poświęcony dzieciom. Dzieciom i nastolatkom bez opieki należy niezwłocznie wyznaczyć opiekuna prawnego lub zapewnić odpowiednie przedstawicielstwo prawne. Komisja koordynuje również relokację dzieci i nastolatków bez opieki do innych państw członkowskich. Wszystkie dzieci uciekające przed wojną, niezależnie od ich statusu, powinny mieć pełną ochronę i szybki dostęp do przysługujących im szczególnych praw (w tym do edukacji, opieki zdrowotnej, pomocy psychospołecznej).

- Wytyczne dotyczące **szczególnych praw** przewidzianych w dyrektywie w sprawie tymczasowej ochrony: dokument pobytowy powinien służyć jako potwierdzenie statusu danej osoby w urzędach pracy, szkołach czy szpitalach. Jeśli dokumenty pobytowe nie zostały jeszcze wydane, państwa członkowskie powinny ułatwiać otwieranie rachunków bankowych i dostęp do odpowiednich usług na podstawie dokumentu tożsamości lub dowodu wjazdu na terytorium UE po 24 lutego 2022 r.
- Wytyczne zapewniające **swobodne przemieszczanie się** zarówno przed wydaniem dokumentów pobytowych, jak i po: obywatele Ukrainy mający paszporty biometryczne lub obywatele innych państw, niepotrzebujący wizy krótkoterminowej, aby wjechać do Unii, po wjeździe mogą swobodnie podróżować w strefie Schengen przez 90 dni w ciągu 180-dniowego okresu. Jeśli chodzi o obywateli niezwołnionych z obowiązku wizowego Komisja zaleca, aby państwa członkowskie pierwszego wjazdu wydawały im 15-dniową wizę na granicy, a inne państwa członkowskie nie nakładały kar finansowych na przewoźników, którzy przewożą osoby korzystające z tymczasowej ochrony i nieposiadające ważnych dokumentów wjazdu. Osoby objęte tymczasową ochroną i posiadające dokument pobytowy mają prawo do swobodnego przemieszczania się.
- **Zapewnienie pomocy przy przesiedleniu osobom bez prawa do pozostania w UE**, np. konieczność zapewnienia im pomocy konsularnej w przypadku przesiedlenia, w czym może pomóc Frontex.

Kontekst

4 marca 2022 r., na wniosek Komisji złożony dzień wcześniej, Rada jednomyślnie przyjęła decyzję wykonawczą wprowadzającą tymczasową ochronę osób uciekających z Ukrainy. Po przyjęciu decyzji przez Radę Komisja, w odpowiedzi na wyraźne zapotrzebowanie na bardziej szczegółowe informacje, uruchomiła [stronę internetową](#) służącą informowaniu i wspieraniu osób uciekających przed wojną do UE.

Aby skoordynować wsparcie operacyjne dla państw członkowskich pierwszego wjazdu, Komisja zwołuje spotkania na temat sytuacji w Ukrainie w ramach unijnego planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego. Oprócz tej sieci Komisja koordynuje również „platformę solidarności”, która zbiera i analizuje informacje na temat potrzeb państw członkowskich, aby zapewnić odpowiednie działania operacyjne. Wytyczne te uzupełnią również istniejące [wytyczne](#) dotyczące zarządzania granicami zewnętrznymi w celu ułatwienia przekraczania granicy między UE a Ukrainą.

Dodatkowe informacje

[Wytyczne operacyjne](#) dotyczące wykonania decyzji wykonawczej Rady wprowadzającej tymczasową ochronę

[Decyzja wykonawcza Rady wprowadzająca tymczasową ochronę](#)

[Dyrektywa w sprawie tymczasowej ochrony](#)

[Informacje dla osób uciekających z Ukrainy przed wojną](#)

IP/22/1727

Kontakty z mediami:

[Anitta HIPPER](#) (+32 2 298 56 91)

[Ciara BOTTMLEY](#) (+32 2 296 99 71)

[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Border region between Poland and Ukraine \(Medyka\)](#)